

VELDARTILLERIE VAN 4 DIV GING SCHIETEN IN MUNSTERLAGER

*B-batterij van 12 Afdva
behaalde de beste resultaten*

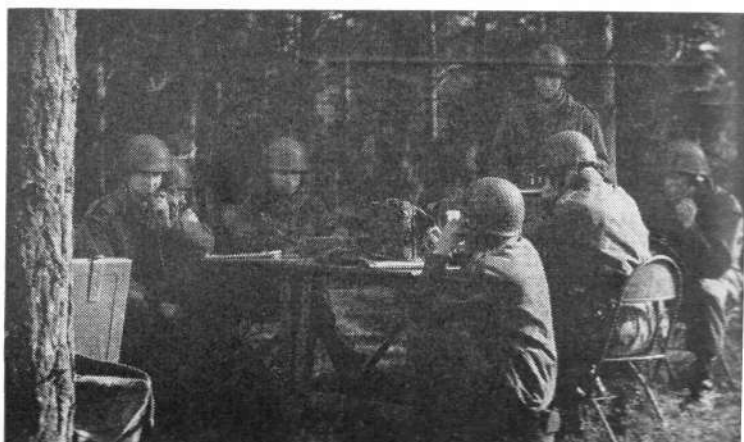

HOTSEND en botsend reden wij in een jeep over de stikdonkere schiethei van Munsterlager. Aan de maanloze hemel flonkerden miljarden sterren en ergens ver in het oosten hingen als verdwaalde planeten twee felle lichtpunten hoog boven de aarde. Geleidelijk verzwakte hun schijnsel, maar nauwelijks waren ze uitgedoofd of twee nieuwe lichtpunten sprongen in hun plaats. Dit nachtelijk vuurwerk was het doel van onze tocht, die eerst over betonwegen leidde, waarbij hier en daar rood-witte slagbomen door eenzame Duitse beamtten moesten worden geopend, daarna over soms mulle, soms modderige bospaden, tot een enorme knal ons aantoonde dat de vurende batterij in de buurt moest zijn.

MAAR pas toen we vlak voor de machtige 155 mm houwitser van de C-batterij 14 Afdva stonden, konden we ons min of meer oriënteren. Bij het schijnsel van een zwak lichtje zagen we als schimmen de kanonnières aan het werk. Uit het nabijgelegen flauw-verlichte vuurregelingscentrum gaf kornet Minnesma telefonisch het vuurbevel door naar de stukken: „lichtgranaat, lading 4, tijdbuis, inschieten, hoekmeterstand 2274, tempering 23,2, quadranthoek 557....” Even later hoorde men als echo de stem van wmr v. d. Put, een der stukscommandanten: Hoekmeterstand 2274, tempering 23,2, quadranthoek 557....” En dan na een korte pauze: „Vuren!”
Wrrrang! De aarde dreunde en een felle mondingsvlam zette de omgeving even in gloed. Na een paar seconden sprongen boven het doelengebied de beide afgevuurde lichtgranaten; aan parachu-

tes hingen, kilometers ver weg, twee heldere lichten, die geruime tijd hun schijnsel verspreidden. Nu hoorde men ook het geknetter van de batterijen van 12 en 41 Afdva, die met hun 25-ponders

Vuurregelings-
centrum van
41 Afdva

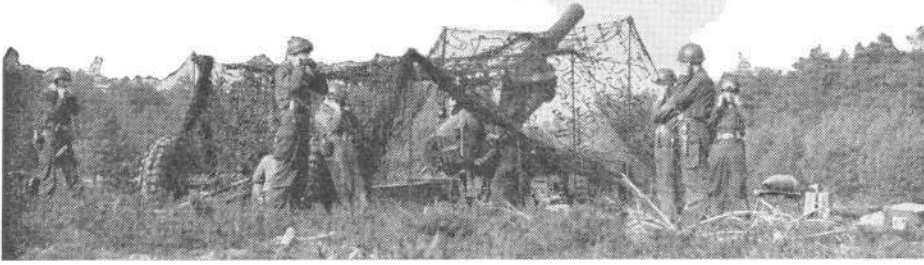
Acht inch-houwitser van de A-batterij 19 Afdva in stelling, gereed om te vuren

doelen onder vuur namen, welke voor hun vooruitgeschoven waarnemingsposten duidelijk zichtbaar werden.

Zo zagen wij in die donkere avond van donderdag 3 maart de artillerie van 4 Div op het schietterrein van Munsterlager op de Lüneburgerheide in volle actie, evenals trouwens de volgende dag, toen in afwachting van de zaterdag te beginnen batterijtests nog wat praktische schietoefeningen werden gehouden. Het geheel stond onder leiding van de DAC, kolonel M. C. Schram de Jong. Begin van deze week waren de afdelingen uit hun garnizoenen naar Duitsland vertrokken: 41 Afdva, 12 Afdva, 14 Afdva, de A-batterij van 19 Afdva, 101 AMA en de stafbatterij van 4 DA, die als vaste kampstaf in het kamp te Trauen zou

fungeren. De mannen van 298 Squadron Lichte Vliegtuigen streken neer op de banen van de nabijgelegen vliegbasis Faszberg.

Ondanks de in Nederland heersende mist, gepaard met ijzelafzetting, waardoor de chauffeurs soms kilometers ver met het hoofd buiten de jeep of cabine moesten

Vurende 8 inch houwtiser van 19 Afdva

rijden, verliet het transport zonder veel gekreukel.

Kapitein Koop, cdt 41 Marcie, die met zijn marechaussee de verkeersregeling vast in handen had, vertelde ons dat, als hij een prijs moest toekennen, deze naar de chauffeurs van 101 AMA uit Kampen zou gaan. Zij leverden de beste prestaties.

In de „Bivakräume" rond het eigenlijke schietterrein richtten de afdelingen zich snel in, zodat reeds de volgende dag met het inschieten kon worden begonnen. Het zwaartepunt van deze tiendaagse oefening lag uiteraard bij de batterijtests. Maar eerst werden enkele algemene oefeningen gehouden, zoals het schieten bij duisternis op verlichte doelen, waarvan wij donderdagsavonds getuige waren. Deze nachtelijke oefening, die goed verliep, werd gevolgd door een rit met verduisterde lichten (black-out), een colonne-rit, waaraan praktisch de gehele divisie-artillerie deelnam.

GEEN WATERVREES

WACHTMEESTER Mook van de C-batterij 14 Afdva heeft in Munsterlager een weddenschap glansrijk (maar bibberend) gewonnen. Toen na een dag hard werken op de hei, onder een vriendelijk voorjaarszonnetje, de batterij terugkeerde in het bivak, bekeek hij met verlangend oog de kristalheldere beek, genaamd de Oertze, die vlak langs het bivak stroomde.

„Wedden, dat ik erin duik?" vroeg hij.

Er waren liefhebbers genoeg voor deze weddenschap en wmr Mook stelde ze allemaal teleur door inderdaad de duik in het ijskoude water te wagen en een paar honderd meter stroomafwaarts te zwemmen.

Toen beklom hij blauw van de kou maar triomfantelijk weer de over, de gewonnen kruik tegevoelt.

Ruimte om te rijden

DIT is een van de vele voordelen van het schietterrein te Munsterlager. Rond het eigenlijke doelengebied (populair gezegd: de knikkerpot), dat een oppervlakte heeft van ruim 100 km², bevindt zich een groot stellinggebied, waar men alle ruimte heeft om te manoeuvreren, van stelling te wisselen en te rijden.

Vooraf dit laatste mist men in het ASK te Oldebroek. Bovendien schiet men in Munsterlager steeds in geheel nieuw terrein, zonder enig aanknopingspunt. Daardoor wordt weliswaar een zware

In het bivak van 14 Afdva

wissel getrokken op de waakzaamheid van de veiligheidsofficieren en -onderofficieren, maar aan de andere kant is het voor de artilleristen wel eens prettig, de platgetreden Oldebroekse paden te kunnen verlaten. Ook het verwisselen van stellingen werd in die eerste dagen veelvuldig beoefend. De militairen van 298 Squadron beoefenden met hun lichte vliegtuigen en helikopters de artilleriewaarneming, de vuurleiding en controleerden de camouflage.

155 houwtisers van de C-batterij 14 Afdva in stelling

Vrijdags hielden 12 en 41 Afdva nog een interessante gezamenlijke oefening. Daarbij werd verondersteld dat 12 Afdva rechtstreekse vuursteun verleende, terwijl als steunversterking 41 Afdva was toegevoegd. Toen 12 Afdva een bevel tot verplaatsing kreeg, nam 41 Afdva de taak van 12 Afdva over, waarbij echter het vuurregelingscentrum van 12 Afdva in functie bleef, maar nu als VRC van 41 Afdva, zodat er geen onderbreking in de vuursteun kwam. Ook deze tamelijk ingewikkelde oefening verliep naar wens. Bij prachtig zonnig voorjaarsweer reden wij vrijdags kriskras door het schietter-

„DE DOFFE DREUN"

DANK zij de goede zorgen van de Sectie Voorlichting 4 Div werd gedurende het verblijf der troepen van deze divisie in Munsterlager een dagelijks nieuwsbulletin uitgegeven, dat de toepasselijke titel droeg: „De doffe dreun". Het bevatte talloze nieuwtjes en grappige voorvallen uit Munsterlager en omgeving en werd met veel toewijding in elkaar gezet door sgt Peper en sld Rademaker. Als illustrator werkte mee kanonnier Mekenkamp.

rein, met inachtneming natuurlijk van de veiligheidsvoorschriften. Wij zagen de B en C batterij van 41 Afdva, onder commando van resp. kapitein J. de Koomen en kapitein A. W. Schulte, met hun 25 ponders in stelling staan en vuur uitbrengen op doelen, die door hun waarnemers in de waarnemingspost werden opgegeven.

In de middaguren waren wij de gast van de C-batterij van 14 Afdva, onder bevel van kapitein F. Libbenga.

De aan de bosrand opgestelde 155 mm houwtisers gaven na het inschieten regelmatig uitwerkingsvuur af, waarbij de stuksbediening blijf gaf over een grote routine te beschikken. Snel werd de 42 kg wegende granaat in de kamer geschoven, de kardoeszak met het kruut er achter geplaatst, het sluitstuk gesloten, waarna men gereed was voor het schot, dat meestal niet lang op zich liet wachten.

Prima vuurmond

ONS laatste bezoek gold de A-batterij van 19 Afdva, onder commando van kap. L. Jansen, met vuurmonden van het zwaarste kaliber dat wij kennen, nl. 8 inch, dat is ruim 20 cm. Hoewel elke artillerist trots is op zijn vuurmond, onverschillig of het nu een 25 ponders, een 155 of 8 inch houwtiser is, vinden de mannen van 19 Afdva, dat zij toch wel in het bijzonder zijn uitverkoren. Want

de 8 inch houwitser is, ook volgens de deskundigen, de beste vuurmond die er bestaat. Wanneer na het eerste schot de correctie is doorgegeven, zit het tweede schot meestal boven op het doel. Ook die middag, toen wij het vuren bijwoonden, plaatste de batterij een groot aantal treffers op de bunkers in het doelengebied.

Maar het is zwaar werken bij zo'n reus onder de houwitser. De granaten, die door twee man op een laadgoot naar het stuk worden gedragen, zijn bijna 90 cm lang en wegen ruim 90 kg.

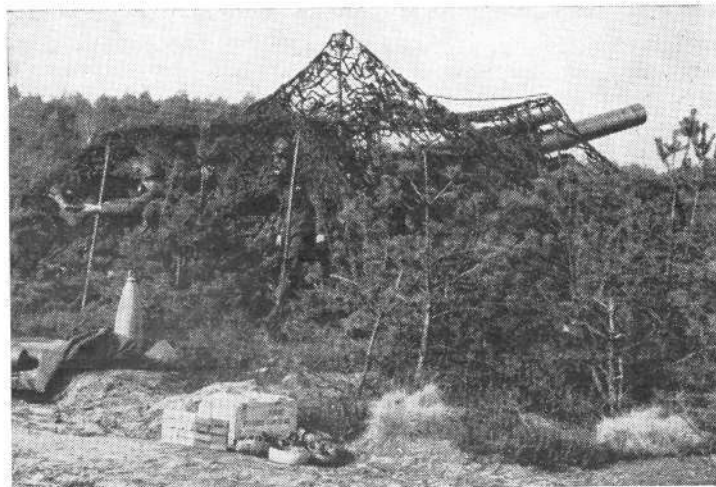
Wanneer de granaat voor de kamer ligt, nemen de laders de aanzetstok ter hand en hoort men een merkwaardig

fingsgebied, waarbij ook aan de nabijverdediging en aan de camouflage aandacht moet worden geschonken, dan volgt de opmars naar het stellinggebied, het in stelling komen en ten slotte het afgeven van drie soorten vuren, zonder voorafgaand inschieten. Op duizend-en-een details wordt daarbij gelet: het snel in stelling komen, scherpe waarneming, goede verbindingen, een nauwkeurige terreinmeetdienst, juiste toepassing van de correcties en als allerbelangrijkste: het afgeven van vuur op het juiste moment, de juiste plaats en met de vereiste accuratesse.

De batterij, die als eerste wordt geklasseerd, beschouwt dat terecht als een grote

De bivakwacht koestert zich in de voorjaarszon

Zet aan!
Een 155 houwitser
van 14 Afdva
wordt geladen

refrein, dat als volgt kan luiden: Derde... en laatste! Zet... aan! Sluiten!... En dan is het stuk voor vuren gereed en als de veiligheidsofficier nog even alles heeft gecontroleerd, kan de granaat zijn snelle reis van 10—16 km beginnen.

Scherpe ogen kunnen het projectiel niet alleen te midden van vuur en rook uit de monding zien komen, maar het ook nog enkele ogenblikken in het luchtruim volgen.

Batterijtest

ZO leefden de artilleristen van 4 Div zich helemaal uit in praktische oefeningen, die voor hen een goede voorbereiding betekenden voor de daarna volgende batterijtests, waarmee zaterdag een begin werd gemaakt.

Deze tests, waaraan de batterijen van alle parate afdelingen achtereenvolgens worden onderworpen, strekken zich uit over het gehele artilleristische domein. Zij beginnen bij het inrichten in het afwach-

onderscheiding. Daar het hierbij vaak op kleinigheden aankomt en een onverwacht bezoek wellicht de aandacht der kanonniers zou afleiden, had men ons dringend verzocht verder geen aandacht te besteden aan de tests. Wij volstaan daarom met de vermelding, dat dit jaar van de artillerie van 4 Div de B-batterij van 12 Afdva als eerste uit de bus kwam. Van de afdelingen behaalde 12 Afdva eveneens het beste resultaat met 262,14 pt., op de voet gevolgd door 14 Afdva met 261,10 pt. De B-batterij van 12 Afdva kreeg 90,90 pt., tweede werd de C-batterij van 14 Afdva met 90,30 pt. De bereikte cijfers lagen over het algemeen zéér hoog.

Eind maart trok de artillerie van 1 Div voor hetzelfde doel naar Munsterlager. De batterij, die van alle afdelingen de beste resultaten bereikte, zou voor één jaar de Lucardie-prijs in ontvangst nemen. En dat is voor de batterij veldartillerie de hoogste onderscheiding, welke men zich kan denken.

R.